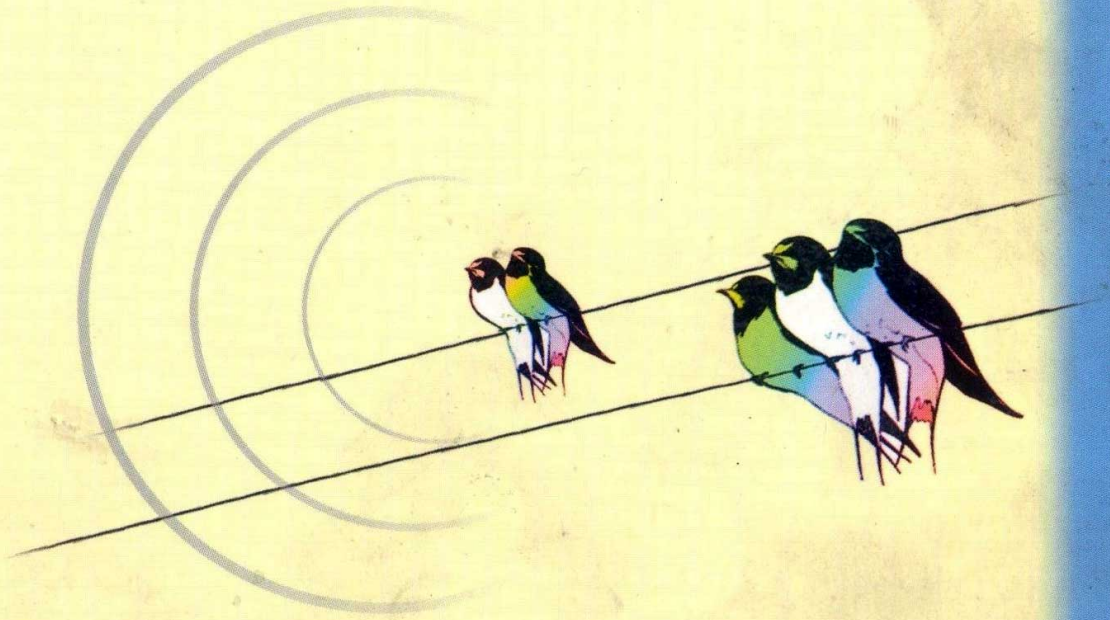

చిరు సవ్వడులు

కేతవరపు రాజ్యశ్రీ

చేతన కథారూపి
పుస్తకావిష్కరణ సభలో తెలుగు
విశ్వవిద్యాలయ వైస్ ఛాన్సలర్
డా॥ ఆవుల మంజులత గారితో
రచయిత్రి

ఆం.ప్ర. మహిళా సంక్షేమ సంఘ
వ్యవస్థాపక కార్యదర్శిగా ప్రముఖ
నటుడు అక్కినేని నాగేశ్వరరావు,
ప్రముఖనటి జయసుధ గారి
చేతుల మీదుగా సత్కారం

'చేతన' నిర్వహించిన ఉగాది కవి
సమ్మేళన సభలో డా॥ మల్లెమాల,
హోమ్ శాఖ, ఉపకార్యదర్శి
శ్రీమతి ఎస్.రమాదేవి
గార్లతో రచయిత్రి

పార్థివ ఉగాది కవి సమ్మేళనలో
ప్రముఖ కవి డా. శివారెడ్డి
గారిచే సన్మానం.

చిరు సవ్యడులు

కేతవరపు రాజ్యశ్రీ

ప్రచురణ - 2008

చిరు సవ్వడులు

కె. రాజ్యశ్రీ

ప్రథమ ముద్రణ - 2008

కాపీలు : 500

హక్కులు రచయిత్రివి

ముఖ చిత్రం మరియు లోపలి చిత్రాలు:

ఎస్. రామ నరసింహం (సరసి)

ప్రతులకు:

శ్రీమతి రాజ్యశ్రీ

క్వార్టర్ నెం.బి 19/ఎఫ్ 4, ఉద్యోగనగర్ కాలనీ,

పంజాగుట్ట, హైదరాబాదు - 500 082.

డి.టి.పి.: కె. బాలకృష్ణ, హైదరాబాదు.

ముద్రణ: ది ప్రింట్ షాప్,

నల్లకుంట, హైదరాబాద్-44.

వెల : రూ.50/-

గ్రంథాలయ ప్రతి - రూ.100/-

అంకితం

నూటిలో నూటిలో ఒకరికి లభించే
అరుదైన దింపత్యం అవ్వానొన్నలది.
అమ్మంటే ఆరోప్రాణం నొన్నకి.
ఆయన భవాలతో మమేకమై
తనకంటూ ఏమీ మిగుల్చుకోని
అమృతమూర్తి అమ్మకు
అంకితం.

ఇందులో

చిరు సవ్యడులు :	1
కవితలు :	
1. రూపాయి	45
2. సహస్రావధాని	47
3. మేఘమాల	49
4. అతుకుడు దరహాసం	50
5. ఊహల వసంతం	52
6. గువ్వల చెన్నా!	54

G.D. ARUNA, I.A.S.,
Additional Secretary to Government

HOME DEPARTMENT,
Government of Andhra Pradesh,
A-Block, Room 316, 3rd Floor,
A.P. Secretariat, Hyderabad-22
☎ : 23450399 (Off)
27178594 (Res)

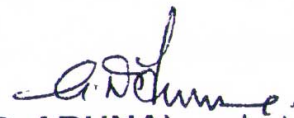

MESSAGE

My deep appreciation to Mrs. Rajyasree for her passion to the cause of women. The book titled "Chiru Savvadulu" reflects her mood and intensity of womanhood. The lyric 'Sahasravadhani' pulsates with the strife of women in her life's journey.

We share each other views on empowerment of women and related social problems with technical advancement & growing consumerism.

I congratulate her on her first poetic venture and wish all the success in future endeavours with a sincere hope that her literary works will bring happiness to the readers.

(G.D. ARUNA) 24/2/08.

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం
POTTI SREERAMULU TELUGU UNIVERSITY

Dr. A. MANJULATA
VICE-CHANCELLOR

Lalitha Kala Kshetram
Public Gardens,
Hyderabad - 500 004. (A.P)

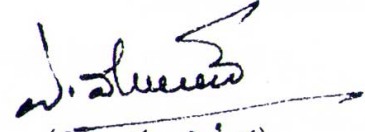
ముందుమాట

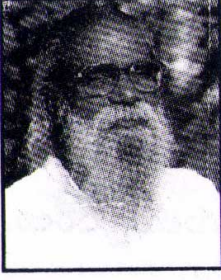
కవయిత్రి శ్రీమతి కె. రాజ్యశ్రీగారు సాహిత్యంలో, లలితకళలలో విద్యాంసులైన వారి ఇంట జన్మించారు. ప్రస్తుతం వీరు సచివాలయంలో సహాయకార్యదర్శిగా ఉద్యోగ బాధ్యతలు నిర్వహిస్తున్నారు. బాధ్యతాయుతమైన పెద్ద పదవిలో ఉండి కూడా ఆమెకు ఉన్న సాహిత్య వారసత్వం వల్ల సహజంగానే సాహిత్యం వైపు మొగ్గు చూపారు. సచివాలయంలోని 'చేతన' సాహితీ సంస్థకు అధ్యక్షురాలిగా, మహిళలకు ప్రధానంగా ఉపయోగకరంగా ఉండే పుస్తకాలేగాక, కవితా రచనచేసి పుస్తకాలు ప్రచురించారు. అనేక సాహిత్య కార్యక్రమాలు నిర్వహించి పెద్ద పెద్ద సాహితీవేత్తలతో పరిచయాలు పెంచుకున్నారు. ఈ నేపథ్యమే 'చిరు సవ్వడులు' అనే కవితా సంకలనం ప్రచురించడానికి కారణమైంది.

ఈ గ్రంథంలోని కవితలన్నింటిలోను చైతన్యశీలి అయిన మహిళ తన చుట్టూ ఉన్న సమాజంలో వివిధ సందర్భాలలో పొందిన స్పందనలు ఉన్నాయి. అంతే కాకుండా ముఖ్యంగా సమాజంలోని విలువలు గురించి స్పందనలు కవిత్వీకరించారు. భారతీయ సమాజంలో మనుషుల మధ్య సంబంధాలూ, ముఖ్యంగా కుటుంబచక్రంలో, సమాజచక్రంలో నేటి మహిళ పొందుతున్న అనుభవాలు, అనుభూతులు, నేటి మహిళ జీవనసారం వర్ణించారు. భౌతిక

ప్రపంచంలో వ్యక్తిత్వాను ఎన్నో సుసాధ్యం చేసుకున్నా, సమాజం ఎంత మారినా మనుషుల మధ్య సామరస్యమైన సంబంధాలు లేనిదే వ్యక్తికిగాని, సమాజానికి గాని మిగిలేది ఏమీ ఉండదనీ, మానవ సంబంధాలలో తల్లి పాత్ర ఉదాత్తమైనదనీ చెప్పతారు. ఈనాటి తెలుగుభాషకు ఏర్పడిన పరిస్థితి నుంచి పెరుగుతున్న ధరలు, ఉగ్రవాదం ఆమె కవిత్వంలోని వస్తువులు - ఆమె కలం స్పందనలు.

ఆలోచనలలో, అనుభాలలో, పరిణతి కలిగిన శ్రీమతి రాజ్యశ్రీగారు ఇంకా ఎన్నో రచనలు చేయాలని ఆశిస్తున్నారు.

(ఎం. మజిలీత)

ఆత్మీయం

రెజ్యుత్రీ గారికి నమస్కారం!

ఎక్కడో బయలుదేరి, ఇక్కడిదాకా వచ్చిన మీకు ఓ విషయం మనవి చేసుకుంటున్నాను.

నాకు కొన్ని విషయాలతో, కొంచెం పరిచయం ఉన్నది. మరికొన్ని విషయాలతో ఇంకొంచెం తక్కువ పరిచయమున్నది. కొన్ని కొన్ని విషయాల గురించి, నాకు పూర్తిగా తెలియదు.

సాహిత్యాన్ని గురించి, ఆ రంగంలోని వివిధ ప్రక్రియలను గురించి; 'అ' నుండి 'క్ష' దాకా మాట్లాడగలిగిన మహానుభావు లున్నారు.

నాకా వివరాలేవీ తెలియవు. నాకు తోచినది రాస్తున్నాను. నేను చదివిన వాటిని గురించి నా అభిప్రాయం రాశాను.

చాలా కాలం కిందట-

సచివాలయంలోని సాహిత్యాభిమానులు, ఓ సమావేశాన్ని ఏర్పాటుచేశారు. నన్ను దానికి పిలిచారు.

శ్రీమతి రాజ్యశ్రీ గారి రచనలు అపుడే, తొలిసారిగా విన్నాను.

“నాకు నచ్చాయి. బావున్నాయి. వీటిని కాగితాలకే పరిమితం చేయకండి. పుస్తకంగా తీసుకురండి. మరి కొంత మందికి ఈ కవితలతో పరిచయ మేర్పడుతుంది” అది సలహా ఇచ్చాను.

నన్ను స్పందింపజేసిన పంక్తులలో, నాకు 'కవిత' కనిపిస్తుంది.

ఇలాంటి కొన్ని పంక్తులను, మీ ముందుంచు తున్నాను.

“కొంగు పట్టి నడిచిన కొడుకు

నిర్దేశిస్తున్నాడు నా నీడను”

“ఎండమావులు దాహం తీర్చలేవు

నాయకుల వాగ్దానాలు ఆకలిని ఆర్చలేవు”

“పాలిచ్చి ఓదార్చిన అమ్మకు
కడపటికి రెండు కన్నీటి చుక్కలు కరువు”

“తండ్రి పిల్లలను మందలించినా
సహించలేనిది తల్లిప్రేమ”

“ప్రపంచాధి నేతయినా సేదతీరేది
అమ్మ ఒడిలోనే”

“హితుడిని శత్రువును చేసేది నువ్వే
సన్నిహితుడిని పరాయిగ మార్చేది నువ్వే”
అని ‘రూపాయి’ గురించి

“జ్ఞానుల మనడానికి కొలబద్ద
ఎంత అజ్ఞానులమో తెలుసుకోవడమే”

ఈ విధంగా ఉదహరించవలసిన పంక్తులు ఈ “చిరు సవ్వడులు” లో
చాలా ఉన్నాయి.

ఈ పంక్తులు రాజ్యశ్రీ గారి జీవితానుభవాలకు, అనుభూతులకు,
ఆలోచనలకు-అక్షర రూపాలు!

ఈ అక్షర చిత్రాలు, అందంగా ఉన్నాయి. ఆర్థంగా ఉన్నాయి.

ఇంకా ఇంకా - ఇలాంటి కవితా చిత్రాలను, సాహిత్యా భిమానులకు
అందచేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

“జయించే వారికి, ఈ ప్రపంచం, చాలా చిన్నది” అంటాడు అలెగ్జాండర్.

కానీ కవితా ప్రపంచం చాలా పెద్దది.

అనంతమయింది.

ఆ సువిశాల కవితా ప్రపంచాన్ని అందుబాటులోకి తీసుకురండి.

సెలవు.

“కాంతాలయం”

159/2, ఆర్.టి.

విజయనగర్ కాలనీ

హైదరాబాద్ - 500 057.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ

(రావూరి భరద్వాజ)

19.07.2008

నా ప్రస్థానం

మాతాతగారు 'బిస్విస్' మహాకాళి వేంకటేశ్వర రెవుగారు కవి, బహుభాషా కవిమణులు చెళ్ళపిళ్ళవారి శిష్యులు. వీరు రచించిన సాహితీసుమాలలో ఒకటి "శ్రీ వేంకటేశ్వర శతకము" తెలుగులో డిప్లమర్ల కూడా రిశారు. మా నాన్నగారు "మహాకాళి వేంకటరెవు గారు, తంత్రిని మించిన తనయులు. కవి, నటులు, నటక రచయిత, జ్యోతిష, వస్తుశాస్త్ర పండితులు. జ్యోతిష శాస్త్రంలో విశేషప్రతిభ కనపరచినందుకు "దైవజ్ఞ శిరోమణి" అనే బిరుదును పొందినారు. శ్రీ లలిత ఉపాసకులు. చిన్న తనంలోనే మాకు "లలిత సతీప్రసాద" పాఠ్యము, పూజావిధి నేర్పించారు. తనతోపాటు కవిసమ్మేళనాలకూ, సాహితీ సమావేశాలకు తీసుకెళ్ళేవారు. మా అమ్మ శ్రీమతి ప్రభావతి ప్రముఖ పీఠవిద్వాంసురాలు. సంగీత సాహిత్యాల నేపథ్యంలో పెరగడం వలన, అమ్మ నుంచి పీఠ విద్వాయిందడం, నాన్న దగ్గర నుంచి సాహిత్యభిలాష సహజంగా అలవడినాయి.

ప్రస్తుతంలోకి వస్తే నేను వృత్తి రీత్య సచివాలయంలో సహాయ కార్యదర్శి బాధ్యతలు నిర్వహిస్తున్నాను. ప్రవృత్తి రీత్య సచివాలయంలోని "చేతన" సాహితీ సంస్థకు అధ్యక్షురాలిగా వ్యవహరిస్తున్నాను. "చేతన" ఆధ్వర్యములో "కవితా చేతన" అనే కవితా సంకలనం, "చేతనకథోర్మి" అనే కథా సంకలనం, "గృహాంస చట్టం-మహిళకు రక్షణ కవచం", తదితర పుస్తకాలు ప్రచురించాము. అనేక సాహితీ కార్యక్రమాలు, గోష్ఠులు, కవిసమ్మేళనాల నిర్వహణ ప్రమంలో ప్రముఖ కవులు డా॥ మల్లెమాల, అంపశయ్య నవీన్, అబ్బూరి భయాదేవి, డా॥ ఎన్. గోపిగారు ఆ ప్రమంలోనే ప్రముఖ సాహితీ వేత్త, శ్రీమతి వి.ఎస్. రమాదేవి, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయ వైస్ ఛాన్సలర్ డా॥ ఆవుల మంజులత, ఆంధ్రప్రదేశ్ అధికారభాషా సంఘం అధ్యక్షులు డా॥ ఎ.బి.కె. ప్రసాద్గారు మొదలైన వారితో పరిచయం నా జీవితంలో మరుపురేని అనుభూతి కలిగించాయి.

మిత్రురాలు డా॥ బిల్లర్ భవనీదేవి ప్రొత్సాహంతో ఉగాది కవి సమ్మేళనంలో చదివిన "మేఘమాల" అనే కవితను "తేజో ప్రభ" పత్రికకు పంపడం, అది ముద్రితం కావడంతో,

నాలో ఉత్సాహం రేకెత్తి ఆపై, అడపాదడపా కవితలు రాసి సాహిత్య వేదికలపై, కవి సమ్మేళనాలలో పాల్గొనడం జరిగింది. అందులో వ్యయనామ సంవత్సరం ఉగాది కవితల పోటీల్లో నా కవిత "రూపాయి" కి ద్వితీయ బహుమతి రికార్డుం నేను నష్టపోతిని నిజం. అదే ప్రతిభతో 'నానాలు' రికార్డుం అవి ప్రముఖ మాస పత్రికలలో ప్రచురితం కావడం జరిగింది.

వీటన్నింటిని సంకలనం కావించి, పుస్తక రూపంలో "ఐదు సవ్యడులు" గా మి గుండుంచాను. సాహితీ కాలమానాలకు ఇవి నిలవకపోవచ్చు అయినా నా ఈ ఐదు ప్రయత్నాల్ని ఆశీర్వాదిస్తారని ఆశిస్తూ...

రిజ్వల్వే

కృతజ్ఞతలు

ముఖం మీద చిరునవ్వు చెదరకుండా, అతిథి అభ్యాగతులను ఆదరిస్తూ, అమ్మమ్మ అయిన తరువాత, ప్రముఖ వైణికురాలుగా పేరుగాంచి, మనసులో వుత్సాహం వుంటే వయసుతో నిమిత్తంలేదని నిరూపిస్తూ, మాకందరికీ మార్గదర్శకంగా నిలచిన అమ్మ మహాకాళి ప్రభావతికి...

కళాభిరుచి, ఆధ్యాత్మిక చింతన, దేశ భక్తి, సునిశిత పరిశీలన, పనిపట్ల శ్రద్ధ, వ్యక్తిత్వవికాసం, సమాజంపట్ల బాధ్యత, రంగరించి నావ్యక్తిత్వాన్ని తీర్చిదిద్దిన నా తొలి గురువైన నాన్నగారు కీ.శే. మహాకాళి వెంకటరావుగారికి...

అభినందనలతో ఆశీర్వదించి ముందు మాట రాసిన, పొట్టి శ్రీరాములు విశ్వవిద్యాలయం వైస్ ఛాన్సలర్ డా॥ ఆవుల మంజులతగారికి, ఆత్మీయం అని రాసి నన్ను ఆశీర్వదించిన శ్రీరావూరి భరద్వాజగారికి, కవర్ పేజీని అందంగా తీర్చిదిద్దడమేకాక, లోపలి రేఖా చిత్రాలను రచించి, నాభావాలకు వన్నెతెచ్చిన ప్రముఖ చిత్రకారులు, కార్టూనిస్ట్ కథారచయిత శ్రీ ఎస్. రామ నరసింహం (నరసి) గారికి...

డిటిపి చేసిన శ్రీ కె. బాలకృష్ణగారికి, అందంగా ముద్రించిన ప్రింట్‌షాపి వారికి, నా కవితలను అచ్చువేసి ప్రోత్సహించిన పత్రికల సంపాదకులకు...

నా ఈ భావాలను అక్షర రూపంలో పెట్టడానికి ప్రోత్సహించిన ప్రియ మిత్రులు ఎస్. రమాదేవి, జి. కృష్ణవేణి, ఎన్. ప్రసాద్, సి.హెచ్. చంద్రశేఖర్గార్లకి....

నా కవితలను చదివించుకొని విని, ఉత్సాహపరచిన డా॥ పి.యస్. మూర్తి, మా బావగారు కేతవరపు సుబ్రమణ్యం, ఆడపడుచు సరోజిని, తోడికోడలు శ్యామలగార్లకు...

నిండు మనసుతో ఆశీర్వాదించే అక్కలు జయశ్రీ, సులోచనలకు,
విమర్శనాత్మకంగా సలహాలు అందించిన చెల్లి విజయశ్రీకి, అభిమానించే
తమ్ముడు తల్పశాయికి...

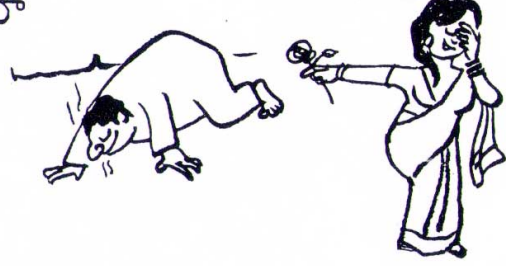
నా ఉన్నతిని కాంక్షిస్తూ, నా ఎదుగుదలకు సహకరించిన శ్రీవారు కేతవరపు
మాధవరావుగారికి...

‘అమ్మ’ అనే పిలుపుతో జీవితానికి అర్థాన్ని, నాభావాలను అక్షర రూపంలో
ఎట్టడానికి ప్రేరణనీ, బాధలో ఓదార్పునీ, సదా నీ వెంట మేమున్నామని, చిన్న
వాళ్లైనా పెద్ద అభయమిచ్చి, ఉన్నత విద్య, ఉద్యోగార్థమై అమెరికా వెళ్ళిన
తనయుడు ఫణీంద్ర, తనయ ప్రియాంకలకు...

రాజ్యశ్రీ

చిరు సవ్యడులు

ఎంత మనోహర పరిమళమైనా
మాతృభూమి
మట్టి వాసనముందు
దిగ దుడుపే!

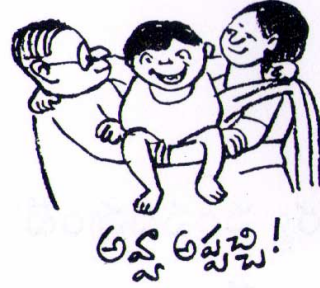

ఆంతర్య సంపదవుంటే
బాహ్యంలో
శూన్యమయినా
అతడు సంపన్నుడే!

ఎంతో ఎత్తులో వున్న
ఆకాశంలో శూన్యం
అట్టడుగున వున్న భూమిలో
నిత్య చైతన్యం.

సత్యం కోసం
 దేనినైనా త్యాగం చేయి
 సత్యాన్ని దేనికోసమూ
 త్యాగం చేయకు.

పిల్లలూ! మీకు నమస్సులు
 అపరిచితులను
 అమ్మానాన్నలుగా
 కలిపి వుంచారు.

పదాలు పెదవులు
 దాటేటప్పుడు
 వాటి హద్దులు
 తెలుసుకో.

చిరు సవ్యడులు_____

3

రెడ్ సిగ్నల్ దగ్గర

అగిన వాహనం

బిచ్చగాడికి ఇచ్చింది

గ్రీన్ సిగ్నల్.

తెల్లోడి రాజ్యం

తెల్లారినా

వాడి భాష మాత్రం ఇంకా

రాజ్యమేలుతూనే వుంది.

గుడిలో దేవుడు

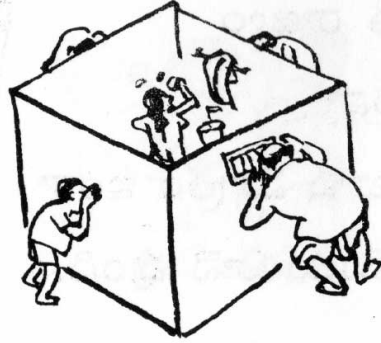
వేంకటేశ్వరుడు

గుడి పేరు

బిర్లా మందిర్.

సాఫ్ట్‌వేర్ వుద్యోగాలు
రాత్రునక పగలనక
పాపం! రోడ్డుకి
రెస్టు లేదు.

కామించే కనులకు
వయసు తేడా లేదు
చిత్రంగా
వావి వరుసలు కూడా లేవు.

రాజకీయాలకు
పునాదిరాళ్లు
దేశానికి పట్టు కొమ్మలైన
పల్లెటూళ్లు.

చిరు సవ్యడులు_____

5

విలస్లను హీరోలుగా
చిత్రిస్తున్నారు
గాడ్ సే లందరూ
గాంధీ లవుతున్నారు.

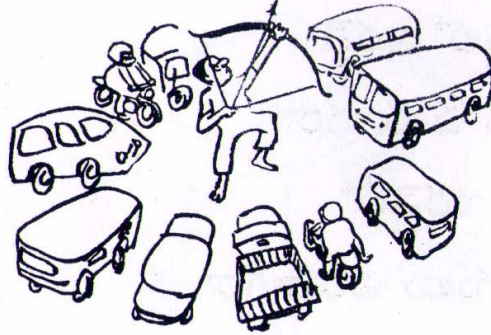
అరవైలో ఇరవై
కోసం వయాగరా
మరి ఇరవైలో
పరుగులు నయాగరా.

శాసన సభ
శాసనాల మాటేమోగానీ
కుస్తీపోటీలు
నిర్వహిస్తున్నట్టుంది.

చట్టం తన పని
 తాను చేసుకుపోతుంది
 చుట్టం పని?
 ఆ చట్టం నుంచి తప్పించడమే.

ట్రాఫిక్ పద్మ వ్యాహం
 చేదించి
 గమ్యం చేరేవారంతా
 అపర అభిమన్యులే.

రోడ్ల మధ్యలో
 ప్రార్థనా మందిరాలు
 కదిలిస్తే పొంచివున్న
 రాజకీయపు కుళ్లు.

చిరు నవ్వుడులు_____

7

పోపు పెట్టె

మెడికల్ కిట్ అమ్మకి

దాన్ని పేటెంట్

చేస్తున్నారు సొమ్ముకి.

విశ్రాంతి అంటే

రోజూ చేసే

పనికంటే

భిన్నంగా వుండేది.

ఉమ్మడిలో

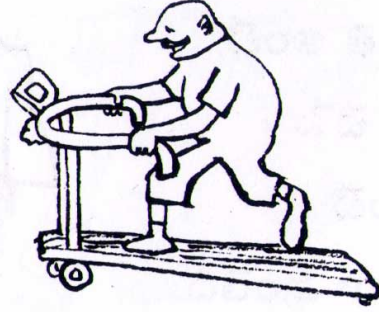
బామ్మ ఒడి వెచ్చదనం

విడి కాపురాల్లో

క్రెషిలే శరణ్యం.

అన్న వస్త్రాలకు
 లోటుచేయమని బాస
 అణ్ణస్త్రాల ఒప్పందాలంటూ
 అమెరికా బాట.

గమ్యం కంటే
 దాన్ని చేరడానికి
 చేసే ప్రయాణం
 ఆహ్లాదం.

రాచరికపు అరాచకత్వం
 రంగుమార్చి
 ప్రజాస్వామ్యం
 ముసుగులో దూరింది.

చిరు నవ్వులు

9

కాగితాలను మధించి
లోటు బడ్జెట్
ఇల్లాలి నోటి మీద
బాలెన్స్ డ్ బడ్జెట్.

అతివ నాలుక
చాలా పదును
కత్తులూ కటార్లూ
లేకుండానే కైమా చేస్తుంది.

అమ్మా నాన్నల ఒద్దిక
చేస్తుంది ఇంటిని
అనురాగ
మాలిక.

కొంగు పట్టి నడిచిన
కొడుకు
నిర్దేశిస్తున్నాడు
నా నీడని.

వీళ్లు కలికాలం
పిల్లలా?
“సెల్” కాలం
పిల్లలని పిస్తోంది.

అబద్ధంలో బ్రతకటం
అలవాటయి
నిజాయితీ మీద
నింద మోపుతున్నారు.

లక్షలిచ్చే ఉద్యోగంలో
అక్షరాలు దిద్దించిన
అమ్మ రూపం
మనక బారింది.

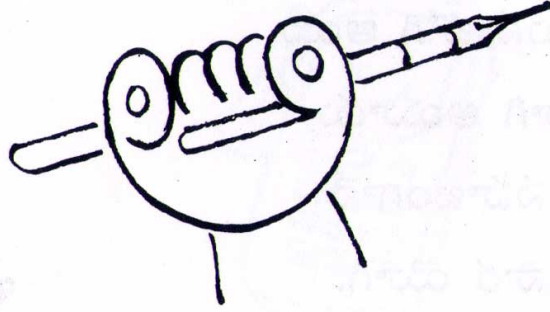
వేమన భోగి అయి
యోగి అయాడు
స్త్రీ సహజంగానే
సంసార యోగి.

కొడుకులో స్వాంతన
పొందాలనుకుంది
ఆమెకేం తెలుసు
ఇద్దరు మొగుళ్లవుతారని?

ఎండ మావులు
దాహం తీర్చలేవు
నాయకుల వాగ్దానాలు
ఆకలిని ఆర్పలేవు.

అక్షరం
నా ఆయుధం
సమస్యలను ఎదుర్కొనే
సాధనం.

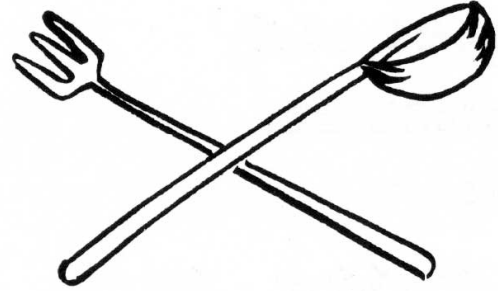
గుడిసెలోని అర్థనగ్నత్వం
అనాగరికత
స్టార్ హోటల్లో అదే
నాగరికత.

బిరు సవ్యడులు

13

అన్నదమ్ముల
ఆస్తి తగాదాల్లో
అమ్మతనం
మూగబోయింది.

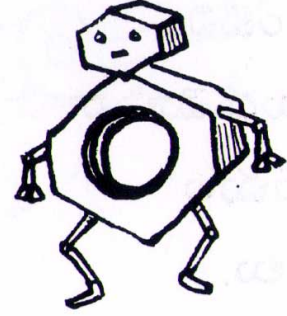
వంటింటిని
వీపుమీద మోసినా
రుచిపచుల
అలకలు.

స్త్రీ పురుషుల అసమానత్వం
బహుశః
స్త్రీ సర్దుబాటు తనం వల్ల
వచ్చిందేమో!

అత్యాచారం జరిగిందని
 ఫిర్యాదు చేస్తే
 సాక్ష్యం చూపమనే
 కామాంధ న్యాయం.

అన్నింటినీ అమర్చే
 మరమనిషి ఆమె
 మరకీ
 మనసుండదుగా - మరి.

భద్రత వల్ల
 బాధ్యత కరువైందని
 కాంట్రాక్ట్ ఉద్యోగాలతో
 రక్తం పీలుస్తున్నారు.

చిరు నవ్వుడులు_____

15

బాధ్యతలు

తీరాయనుకుంటే

మనుమల పెంపకానికి

అమెరికా నుంచి పిలుపులు.

ప్రేమించడానికి

అధునికత్వం

పెళ్లికి మాత్రం

సాంప్రదాయం.

నగరం నడిబొడ్డిన

హత్య

కళ్ళున్న కబోది

సాక్షి.

గెలుపులో
ఆనందం
ఓటమి
వుండ బట్టేగా.

ఎంత ఎత్తు ఎదిగినా
ఇంకా ఎదగాలని
సూచించేది
ఆకాశం.

గట్టిగా
అరుస్తున్నాడంటే
ఎక్కడో
దెబ్బతిని వుంటాడు.

చిరు సవ్యడులు

17

శరీరంలో నిండి వుంటే

జీవం

బయటికి వస్తే

నిర్జీవం - గాలి.

పుట్ పాతులన్నీ

బిచ్చగాళ్ల ఆవాసాలు

నడిరోడ్డే దిక్కు

పాదచారికి.

అంబరమంత

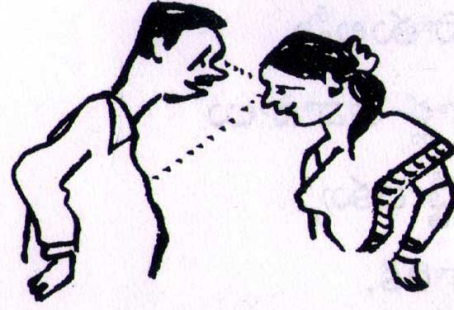
అనారోగ్యం

ప్రేమ పలకరింపుతో

మటుమాయం.

మనలోని
రసాన్ని పీల్చి
నీరసాన్ని
కలిగించేది - ఎండ.

బాహ్యానికి ప్రాధాన్యం
అతడిది
అంతరంగానికి విలువ
అమెది.

నిజం నిలకడ మీద
గెలిపిస్తుంది
అబద్ధం అపద్ధర్మంగా
ఆదుకుంటుంది.

చిరు నవ్వులు_____

19

నరకం అంటే

భయం ఒకప్పుడు

“ఈ ట్రాఫిక్ ముందు

అదెంత? అనిపిస్తోందిప్పుడు”.

రైతులు పురుగు మందు

తాగనక్కర లేదు

విద్యుత్ శాఖ వారి

పుణ్యం చాలు.

పనిచేయడం తప్ప

పక్కదారులు తెలియవు

అందుకే

ఎదుగూ బొదుగూ లేదు.

పరవింద

పరుల మురికిని

మన నాలుకతో

శుభ్రం చేయడమే!

పక్కంటి వాడి

పెళ్ళాం

ఎప్పుడూ

గుణవతే!

ప్రజాస్వామ్యాన్ని

ఓట్లతో కాదు

ఎ.కె.47 తో

నిలబెడుతున్నాం!

చిరు సవ్వడులు_____

21

రోడ్ల మీద మురుగు నీరు

పారుతుంటే

జనం - నడక

మరి! డ్రైనేజీల్లోనా?

సమాధులను

పరిరక్షించడం లేదని గోల

మరి సజీవ సమాధుల

మాటేమిటి?

ప్రేమ పెళ్ళికి

అడ్డు పడకుండా

“రుక్మిణీ కళ్యాణం”

చదవలేదా? అంటున్నారు.

నేనేమీ కానపుడు
 ఎందరో మిత్రులు
 ఎంతో కొంత సాధించాక
 చుట్టూరా శత్రువులు.

బామ్మ సరిదిద్దేది
 కాపురాలెన్నో
 మ్యారేజ్ కొన్నిలర్చుమంటూ
 గడిస్తున్నారీపుడు.

బాంబు పేలుళ్లతో
 శ్మశానమైన వీధి
 కర్మసిద్ధాంతంతో
 మరునాడు కిటకిట.

నీ విజయానికి
ఈర్ష్య పడితే
నువ్వుక్క మెట్టు
ఎదిగానని సంతసించు.

ఇద్దరూ
ఉద్యోగస్థులయే సరికి
మగతనం
చిన్నబోయింది.

పాలిచ్చి ఓదార్చిన
అమ్మకు
కడపటికి
రెండు కన్నీటి చుక్కలు కరువు.

నాడి చూసి
రోగనిర్ధారణ అవుడు
తుమ్మితే
స్కానింగులు ఇవుడు.

వాన నీటిలో కాగితం పడవ
ఆనందం
వరదల్లో బ్రతుకు నావ
భీభత్సం.

ప్రతిభకు
శత్రువులు
ఇంటా బయటా
భేదం లేకుండా.

చిరు నవ్వుడులు_____

25

“ఆంధ్రుడు”

అనేసరికి

ప్రధాన మంత్రినా

చులకనే!

సువ్వు నాలాగే

పుండాలను కోవడమే

అన్ని సమస్యలకు

మూలం.

కలవాడి జీవితం

సమస్యల సుడిగుండం

లేనోడి బతుకు

దినదిన గండం.

అమృతమూర్తి అమ్మ
మృతురాలు మమ్మీ
తేడా తెలుసుకుని
పిలుద్దాం.

దుఃఖాన్ని తూకంవెయ్యి
పసిపాప బోసినవ్వు
తులసి దళమల్లే
తూగుతుంది.

సర్కారు పూజారి
కాసులిడిన
కైవల్యము
చూపించు.

చిరు నవ్వుడులు_____

27

అనురాగం

ఈర్ష్య

రెండూ

కవల పిల్లలు.

లోని పరమాత్మను

దర్శించడం కోసం

ఉపవాస

దీక్ష కావాలా?

జానెడు పొట్ట

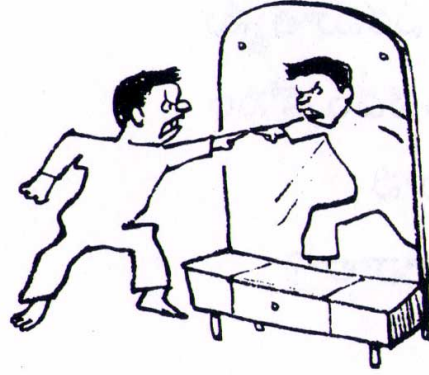
ప్రపంచాన్ని గుప్పిట్లో

పెట్టగల

దిట్ట.

చెట్టుకి నమస్కరించు
వేరు నుంచి
చిటారు కొమ్మదాకా
పరోపకారమే!

అంతరాత్మే
మన స్నేహితుడు
హితుని మాటలు వింటే
లేదిక అశాంతి.

అహంకారం
అతనికి అలంకారం
ఆమెకు మాత్రం
పొగరుబోత్తనం.

చిరు సవ్యడులు

29

డాబా మీద నవారు మంచాల

కలుర్లు

డాబాల్లో నులక మంచాల

టార్లు.

ఉద్యోగిని జీవితం

కత్తిమీద సాము

ఇంటా బయటా

నిరూపించుకోవాలి.

తండ్రి పిల్లలను

మందలించినా

సహించలేనిది

తల్లి ప్రేమ.

భవితాన్నీ, హరితాన్నీ
హరిస్తోంది
చాపకింద నీరులా
గ్లోబల్ వార్మింగ్.

భవిష్యత్తును ఆలోచిస్తూ
వర్తమానం
వృధా చేయడం
రెంటికి చెడ్డ రేవడి.

దేశ భాషలందు
తెలుగు లెస్స
రాజ్యమేలు తోంది
పర భాష.

ప్రపంచాధి నేతయినా

సేద తీరేది

అమ్మ

ఒడిలోనే!

అస్తి హక్కు బిల్లు

పుట్టిల్లును

దూరం చేస్తున్న

ముల్లు.

నేతి బీరకాయలో

నేయి ఎంతవుందో

నేటి రాజకీయాల్లో

నీతి కుడా అంతే!

ప్యాంటు నిండా

జేబులు

అవి నింపేవాళ్ళు మాత్రం

బాబులు.

కిడ్నీ హామ్స్

ఓల్డ్ ఏజ్ హామ్స్

తిరుగులేని

వ్యాపార సంస్థలు.

అవినీతి

ఆచ్ఛాదన తొలగి

అశ్లేల చిత్రమై

ఆకర్షిస్తోంది.

తనలో తను

మూట్లాడు కోవడం

పిచ్చి ప్రేలాపనలా?

కావవి! సెల్లో సల్లాపాలు.

ఏ సుఖమైనా

కడదాకావుండదు

తుది వరకూ వుండేది

నిద్ర సుఖమే.

గడ్డి పరకను చూసి

వరిస్థితులకు

తల ఒగ్గడం

నేర్చు కోవాలి.

నిద్రలో

కవిత్వం రాశా

మెలకువ రాగానే

అష్టావధానం మొదలు పెట్టా.

అమ్మలక్కల కబుర్లు -

ప్రకటన

ఖర్చు లేని

గిరాకీల హరివిల్లు.

నిన్ను చూసి

తప్పుకునే వారికి

నావాడని చెప్పుకునేలా

ఎదిగి చూపించు.

చిరు నవ్వుడులు

35

అవసరానికి

అలివైపు బంధువులు

పెట్టు పోతలకి

తనవైపు మొగ్గుచూపు.

తెలుగు వాడి వేడి

తేటతెల్ల మగును

తెలుగునేల

వీడగానే!

ఉమ్మడి నుంచి

విడిపోవాలని తహతహ

అవే తీపి గురుతులు

ఇప్పుడు.

నలుగురితో కలిసి నవ్వుటం

ఒక వరం

వారిని చూసి నవ్వుటం

అజ్ఞానం.

చీకటిని ఊడ్చి

కళ్లాపి చల్లా

లే కిరణాలు

ముగ్గు వేశాయి.

ముసురు పట్టగానే

ఏదో తెలియని దిగులు

ఎండపొడ రాగానే

ఎక్కడలేని వుత్సాహం.

చిరు సవ్వడులు

37

ఆరుబయట చిరుజల్లును

ఆస్వాదించే ఆనందం

ఆకాశ హర్షాలకు

లేదుగా!

జాబు కోసం

ఎదురు చూపులు ఆనాడు

జాగులేని

నెట్ కబుర్లు ఈనాడు.

మానవతా!

నీ చిరునామా

రుధిర ధారల్లో

దొరుకుతోంది.

వెన్నెల మింగేసింది

వేడిని

సూర్యుడికి

విశ్రాంతి నివ్వాలని.

మాటల మధ్య

దూరం తరిగింది

మనుషుల నడుమ

అగాధం పెరిగింది.

విజ్ఞానం పెరిగి

అంతరిక్ష నడక

జ్ఞానం తరిగి

నీతి విడచి నడత.

చిరు నవ్వుడులు_____

39

అంతరంగంలో

అశాంతి

భుజంతట్టి అభినందించే

వారు లేరని.

డాలరు కోసం

పయనం

పరదేశంలో దిక్కులేని

మరణం.

పిందె నుంచి పండువరకు

ఎవరిని కదిపినా

ఒకేపదం

టెన్షన్!

విజ్ఞానం అంబరాన్ని
చుంబిస్తుంటే
ఆధ్యాత్మికతను వెబ్‌సైట్‌లో
వెదుకు తున్నాం.

అవినీతిని
బట్ట బయలు చేద్దామంటే
మీడియా
లంచ మడిగింది.

అర్చకుని సెల్‌ఫోన్
గర్జనతో
దేవుడు
పులిక్కిపడ్డాడు.

చిరు సవ్వడులు

41

కంఘాటరు
యుగంలో
షార్ట్ హ్యాండ్ ఆర్ట్
అట కెక్కింది.

ఊరగాయలు
మొక్కుబడి అయాయి
బిపీలు, షుగర్ల
పుణ్యమా అని.

నాన్న గాంభీర్యం
సముద్రం
అమ్మ లాలిత్యం
భూదేవి.

అసరా

అవుతుందను కుంటే

అసలుకే

మోసం వచ్చింది.

టప్ టప్ టప్

వాన చినుకులు

బాల్యంలోకి

మనసు పరుగులు.

పిల్లల భావినిర్మాణ

తపస్సులు

నిశ్శబ్ద తరంగంలా

మా యిల్లు.

జ్ఞానులమనటానికి
కొలబద్ద
ఎంత అజ్ఞానులమో
తెలుసు కోవడమే.

ఎగిరిపడే అలా
మిడిసిపడే వేలా?
అది క్షణికమని
తెలియదేలా?

విశ్వ ప్రేమను
చాటేవారంతా
తల్లి మమతలో
తడిసినవారే.

అహంకారపు

అగ్నిశిఖల్ని దహించి

ఆఖరికి మిగిలేది

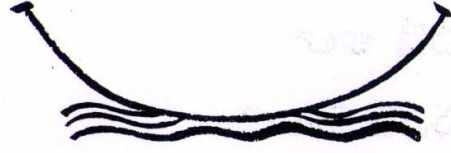
బూడిదని తెలిపేదే - ఆధ్యాత్మికం.

చిరునవ్వునే

వంకర గీత

సమస్యలను సరిచేసే

భగవద్గీత.

రూపాయి

(సచివాలయ 'చేతన' శ్రీ వ్యయనామ సంవత్సర ఉగాది కవితల
పోటీలో ద్వితీయ బహుమతి పొందిన కవిత)

రూపాయి ఓ రూపాయి

రూపాయి ఓ రూపాయి

నీ నామం మధురం - నీ స్నేహం మధురం

నీ ఊహ మధురం - నీ ఉనికి మధురం

నీవు లేని జీవితం దుర్భరం.

నిన్ను చూడగానే -

భిక్షగాడి కళ్ళు మిలమిల - బిలియనీరు గుండె కలకల

కుర్రకారు మది కువకువ - పండు ముసలి మోము నవనవ.

బద్ధకస్తుడికి బారెడు దూరం నువ్వు-కష్టపడేవాడికి గమ్యం నువ్వు
తెలివిగలవాడికి సొంతం నువ్వు-నరనారాయణులకి వంతెన నువ్వు.

ఇవన్నీ నాణానికి ఒక వైపైతే - ఇంకోవైపు

తల్లి మమతను మరపించేది నువ్వే

తండ్రి జాగ్రత్తను పిననారిగ చిత్రించేది నువ్వే

హితుడిని శత్రువును చేసేది నువ్వే

సన్నిహితుడిని పరాయిగ మార్చేది నువ్వే

మానవత్వం మరుగున పడవేసేది - మమకారానికి సంకెళ్లు వేసేది

పది మందిని కన్నతల్లిని - పంచుకొని పోషించేలా చేసేది.

తల్లిదండ్రులను కాటికి పంపడానికి వత్సందాలు వేయించేది నువ్వే నువ్వే.

నిన్ను సృష్టించిన బ్రహ్మను - నీకు బానిసను చేసుకున్నావు.

వంగి వంగి దండాలు పెట్టించుకుంటున్నావు.

సూర్యుని చుట్టూ తిరిగేది భూమైతే
 నీ చుట్టూ తిరిగేది భూవాసులు
 ఇంతెందుకు - ధనమూల మిదం జగత్

కానీ

సృష్టిలో నీకు మోకరిల్లనిది - నువ్వు విలువ కట్టలేనిది
 ఒకటే

అదే... అమృతనం

అదే... అమృతనం

॥రూపాయి ఓ రూపాయి॥

(ఆగష్టు-2006 కవితా చేతనలో ప్రచురితం సచివాలయ కవితా పోటీలలో
 ద్వితీయ బహుమతి పొందినది.)

సహస్రావధాని

ప్రసవానికి ప్రభుత్వాసుపత్రికెడితే

బిడ్డను మాయం చేసే ఆసుపత్రి సిబ్బంది

దొరికిన బిడ్డ తనదేనని గుండెలవిసేలా ప్రాథేయపడినా
డి.ఎన్.ఎ. రిపోర్టు వచ్చిన తరువాతే అప్పగింతనే వైద్యులు.

బిడ్డను ఆర్తిగా అక్కున చేర్చుకుందామంటే

ఆడపిల్లను కన్నందుకు దోషిలా చూసే అత్తమామలు

రాగింగ్ చేసి వేధిస్తున్నారని ఫిర్యాదు చేస్తే

తమ కాలేజీ ఆవరణంలో జరగలేదని తప్పుకునే యాజమాన్యాలు

అత్యాచారం జరిగిందని న్యాయం కోసం ఆర్థిస్తే

సాక్ష్యం చూపమనే న్యాయాధికారులు

వుద్యోగినులపై లైంగిక వేధింపులని విన్నవించుకుంటే

తిరుగుబోతుని బిరుదులిచ్చే అధికారగణాలు

మరింత కట్నం తెమ్మని హింసిస్తున్నారని రిపోర్టు ఇస్తే

వ్యభిచారం నేరం మోపి అరదండాలు వేసే రక్షకభటులు

అస్తిహక్కు బిల్లు అమల్లోకి వచ్చినా

వాటాకొస్తుందని పుట్టింటికి దూరంచేసే అన్నదమ్ములు

పెళ్ళిళ్లు చేసి బాధ్యత తీరిందనుకుంటే

మనువల పెంపకానికి అమెరికానుంచి పిలుపులు

కోడలొచ్చిందికదా - ఆసరా అవుతుందనుకుంటే
కూతురుకేకాని - కోడలికి చేయవా? అని దెప్పిపొడిచే కొడుకులు

“చిన్నపుడు మమ్మల్ని కిడ్నీ హోమ్ లో వేశావు.
నిన్ను ఓల్డ్ ఏజ్ హోమ్ లో చేరిస్తే తప్పేంట”నే పుత్రరత్నాలు

పిల్లల్ని నెత్తిన పెట్టుకుని ఈ తీరుకు తెచ్చావు, అనుభవించు
అంటూ ముసలి తనంలో కూడా దెప్పి పొడిచే భర్త

భర్త ముందుపోతే - సాంఘిక కట్టుబాట్లతో వేధించే బంధుజనం
తానే ముందుపోతే - కాటికి పంపటానికి వంతులు పోయే సంతానం.

ఇన్నింటినీ భరిస్తూ - అన్నింటినీ అధిగమిస్తూ
పొలంనుంచి - గగనతలం వరకు
సర్వత్రా తానైన సహస్రావధాని - ఆమె.

(నచివాలయ వాణిలో ప్రచురితం, ఒంగోలు తెలుగు మహాసభలో పలువారి
ప్రశంసలు పొందిన కవిత.)

మేఘమాల

వినీకాశంలో హాయిగా విహరించే
 నీలినీలి మేఘమాలిక
 శీతల పవన స్పర్శతో పరవశిస్తావు
 చల్లని పన్నీటి జల్లు కురిపిస్తావు
 మోడువారిన జీవిని పులకింపజేస్తావు
 బీడువారిన భూమిని చిగురింప చేస్తావు
 పల్లె గాలిని పిల్లగాలిని మోసుకొస్తావు
 పండు ముసలిని పడుచుగుండెనీ
 సమానంగా పలుకరిస్తావు
 మలయ మారుత మానవత్వాన్ని చిలకరిస్తావు
 రోడీలు రామయ్యలు ఒకటే నీ డిక్షనరీలో
 సర్వమానవ సమానత్వమే నీ వూపిరి
 సర్వ సృష్టికి జీవనదానమే నీ తొలకరి
 గరళాన్ని మింగి భువనాన్ని నిలిపాడు నీలకంఠుడు
 కాలుష్యపు కారిన్యాన్ని గ్రహించి కమనీయ ధారల్ని కురిపిస్తావు నీవు
 రాజకీయ రక్తపాతాలతో తడిసిన నేలను
 నీ అమృతతాంతరంగంతో ప్రక్షాళన చేయి
 భారతం గుండెల్లో రగులుతున్న ఉగ్రవాదకీలల్ని
 నీ శాంతి ధారలతో చల్లార్చు.

(జూన్, 1997 తేజో ప్రభ పత్రికలో ప్రచురితం.)

అతుకుడు దరహాసం

పండగొచ్చింది

ఈనాముల పండగొచ్చింది

ఇంటి ఇల్లాలికి

తంటా తెచ్చింది.

పనిమనిషికి, పాలవాడికి

చాకలివాడికి, కాపలాదారుకి

రోడ్లువూడ్చేవాడికి, చెత్త ఎత్తే వాడికి

అందరికీ ఈనాములే!

పండగొచ్చింది

ఈనాముల పండగొచ్చింది

ఆఫీస్ లో అమ్మగారికి

తిప్పలు తెచ్చింది.

తోటమాలికి, పోస్ట్ మాన్ కి

అటెండరుకి, డ్రైవరుకి

రూమ్ స్వీపరుకి, టాయిలెట్ క్లీనర్ కి

అందరికీ ఈనాములే.

చంటిదానికి సైకిల్

పుత్ర రత్నానికి మోపెడ్

శ్రీవారికి చేతి ఖర్చు పెంచే

ఇల్లాలిగా ఉద్యోగిగా,

చేసే ద్విపాత్రాభినయంలో
ఇవ్వటమే కానీ తీసుకోవటం చేతకాక
త్యాగశీలి, సహన మూర్తి బిరుదుల్ని భరిస్తున్న
నేటి మహిళకు ఏది ఈనాం?

పండుగనాడు రెట్టింపైన వంటింటి చాకిరీనా?
బడ్జెట్ సర్దుబాటులో మిగిలిన సాదా చీరా?
అతిథులను ఆదరించే అతుకుడు దరహాసమా?

ఊహల వసంతం

వసంతమనగానే

షడ్రుచుల వుగాది పచ్చడి

మామిడి పిందెల వగరులు - కోయిల కుహు కుహుగానాలు

చిన్నారుల వేసవి సెలవుల కేరింతలు

హాయిని గొలిపే మల్లెల చల్లదనాలు

ఇల్లాళ్ల పుట్టింటి ప్రయాణాలు

నోరూరించే వూరగాయ ఘుమ ఘుమలు

కుర్రకార్ల క్రికెట్ ఆటలు

సాయంకాలపు షికార్లు

ఆరుబయట మంచాలు

ఎన్నో ఎన్నెన్నో మధురోహాలు స్ఫురిస్తాయి.

ఊహల్లో విహరింపజేస్తాయి.

కానీ

ఈ వసంతం - లేప్రాయంలో ప్రౌఢత్వాన్ని సంతరించుకుంది

వుగాది రాకుండానే - మామిడి పిందెల దశదాటి -

పండ్లు కాయల వరకు దూసుకుపోయింది.

వసంతంలో ముసలితనంలా

దాహం తీరదేమోనన్న భయంతో కోయిల కుత్తుకబిగసిపోయింది.

సమ్మర్ స్కూల్ క్యాంపులతో చిన్నారుల కేరింతలు మూగబోయాయి.

వ్యాట్ చలవతో ధరలకి రెక్కలొచ్చి మల్లెలు వేడెక్కాయి

భాగ్యనగర్ దర్శనం కోరే బంధువులు - ఇల్లాళ్ల పుట్టింటి

ప్రయాణాలు మొక్కుబడి చేశాయి.

వేసవి ఎంసెట్ స్పెషల్ కోచింగ్ క్లాసులు -

కుర్రకార్ల క్రికెట్ ఆటలకి అడ్డ కత్తెర వేశాయి.

రెడీ మిక్స్ పాడులు -

పూరగాయల ఘుమ ఘుమల్ని మొగ్గలోనే తుంచేశాయి.

దూరదర్శన్ సినిమాలు - సాయంకాలపు షికార్లని మింగేశాయి.

కందిరీగసైజు దోమలు -

ఆరుబయట మంచాల్ని అటకెక్కించాయి.

అందుకే ఈవసంతం - ఊహలకే పరిమితం

అందులోనే వెదుకుదాం - అనవరత ఆనందం.

గువ్వల చెన్నా!

వల్లెనుండి పట్నానికి పయనం
మాతృభాషా వియోగం
ఆంగ్లభాషతో సంయోగం
అప్పుడే మరిచెను తెలుగుదనం - ఓ గువ్వల చెన్నా

తెల్లవాడి రాజ్యం
తెల్లారి ఏళ్ళు గడిచినా
తెలుగుభాషకు

పట్టలేదు రాజభోగం - ఓ గువ్వల చెన్నా

మాతృభాషయందు
మాట్లాడిన చిన్నచూపు
ఆంగ్లమున సంభాషించిన
మిక్కిలి వినయము చూపు - ఓ గువ్వల చెన్నా

(ఆంధ్రప్రదేశ్ అధికార భాషా మాస పత్రికలో ప్రచురితం, మార్చి 2008).

కర్మఫల త్యాగి

కార్యేషు దాసి నుంచి
శయనేషు రంభ వరకు
అన్ని పాత్రలూ నీవే

ఓ ఇంతీ

రోడ్లు వూడ్చినా
రోదసిలో నడిచినా
ప్రతిభ నీదే

ఓ చామంతీ

అశ్లీల పోస్తర్లు చింపాలన్నా
అయేషాకి న్యాయం జరగాలన్నా
తెగువ నీదే

ఓ పూబోణీ

సంతూర్ సబ్బయినా
బాగ్ పైవర్ విస్కీ అయినా
అట్టమీద బొమ్మ నీదే

ఓ విరిబోణీ

సామాజిక రచనలకైనా
బుల్లితెర సీరియల్స్ కైనా
కథా వస్తువు నీవే

ఓ లలనా

పబ్బుల్లో పైప్పులకైనా
భగవంతుని భజనలకైనా
ఆలంబన నీవే

బెల్టు షాపు ముయ్యాలన్నా
కుళాయి నీళ్లు రావాలన్నా
పోరాటం నీదే

ఓ వనితా

మానవత చాటడానికైనా
మానవ బాంబుగా మారడానికైనా
ఉపకరణం నీవే

ఓ రమణీ

దీపం పథకమైనా
పావలా వడ్డీ ఋణమైనా
ఓటు గురి నీవే

ఓ పడతీ

భావిఫౌరుల భవితనీ
భారతీయ సంస్కృతినీ
కాపాడేదీ నీవే

ఓ సుదతీ

ఇన్నింటికి కారణ భూతివైనా
మెప్పు కోలుకి ఎదురు చూడని
కర్తవ్య పరాయణత నీది
కర్మఫల త్యాగివి నీవు

ఓ నారీ

'ఆమె' కవితా సంపుటి పుస్తక సమీక్ష
చేసిన సందర్భంగా సన్మానం.
గజల్ శ్రీనివాస్ గారు
శాలువాతో సత్కరించారు.

ఆం.ప్ర. మహిళా సంక్షేమ సంఘ
వ్యవస్థాపక కార్యదర్శిగా ప్రముఖ
నటుడు అక్కినేని నాగేశ్వరరావు
చేతుల మీదుగా సత్కారం

'పరిపాలనా సంస్కరణలు' సదస్సులో
శ్రీ యండమూరి వీరేంద్రనాథ్ గారు
మొంమెంటోతో సత్కరించారు.

వ్యయనామ సంవత్సర
ఉగాది కవి సమ్మేళనములో
ఆం.ప్ర. అధికార భాషా సంఘం
అధ్యక్షులు శ్రీ ఎ.బి.కె. ప్రసాద్ గారు
సత్కరిస్తున్న సందర్భంగా.

